

Ramar för utgiftsområdena 19 Regional utveckling, 21 Energi och 24 Näringsliv

Till finansutskottet

Finansutskottet har berett näringsutskottet tillfälle att yttra sig över budgetpropositionen för år 2008 (prop. 2007/08:1) jämte motioner såvitt avser näringsutskottets beredningsområde.

Näringsutskottet bereder ärenden om anslag inom de tre utgiftsområdena 19 Regional utveckling, 21 Energi och 24 Näringsliv. I detta yttrande begränsar näringsutskottet sig till de förslag som avser utgifternas fördelning på utgiftsområden. Genom ett protokollsutdrag till finansutskottet yttrar sig utskottet över de förslag i budgetpropositionen som gäller tilläggsbudget för år 2007.

I ett senare skede av riksdagens prövning av regeringens budgetförslag kommer näringsutskottet i tre separata budgetbetänkanden (bet. 2007/08: NU1 Utgiftsområde 24 Näringsliv, 2007/08:NU2 Utgiftsområde 19 Regional utveckling och 2007/08:NU3 Utgiftsområde 21 Energi) att ingående behandla förslagen till individuella anslag med tillhörande motioner.

Propositionen

I budgetpropositionen föreslås beslut om fördelning av utgifterna på utgiftsområden för år 2008 samt godkännande av en preliminär fördelning av utgiftsramarna för åren 2009 och 2010.

I tabellen på nästa sida redovisas dels regeringens förslag till ramar för de tre aktuella utgiftsområdena under perioden 2008–2010, dels oppositionens motsvarande förslag. Utskottet finner inte anledning att här beskriva regeringens underlag för förslagen till ramar inklusive de förslag till anslag som ramarna är baserade på. I stället hänvisas till budgetpropositionen i aktuella delar.

Regeringens förslag till ramar för utgiftsområdena 19 Regional utveckling, 21 Energi och 24 Näringsliv för åren 2008–2010 samt oppositionens motsvarande förslag uttryckt som skillnader i förhållande till regeringens förslag (miljoner kronor)

År		2008	+/-	2009	+/-	2010	+/-
UO 19	Regeringen	3 350		3 422		3 373	
	(s)		0		0		0
	(v)		0		0		0
	(mp)		0		0		0
UO 21	Regeringen	2 838		2 347		1 903	
	(s)		+188		+1 290		+1 955
	(v)		+500		+1 270		+2 040
	(mp)		+1 649		+3 426		+3 823
UO 24	Regeringen	4 849		4 853		4 808	
	(s)		+370		+370		+460
	(v)		-25		+35		+155
	(mp)		+210		+210		+210

Motionerna

I tabellen ovan framgår oppositionspartiernas uppfattningar om utgifternas storlek i förhållande till regeringens förslag såsom de förra redovisas i partimotionerna 2007/08:Fi277 (s), 2007/08:Fi276 (v) och 2007/08:Fi278 (mp).

Av tabellen kan utläsas att oppositionspartierna inte framför någon annan syn än regeringens på utgifternas totala storlek inom *utgiftsområde 19 Regional utveckling*.

När det gäller *utgiftsområde 21 Energi* anför Socialdemokraterna i sin partimotion 2007/08:Fi277 att det är mycket olyckligt att stöd för konvertering från direktverkande elvärme även ska täcka det stöd för konvertering från oljeuppvärmningssystem som regeringen avslutade i mars 2007. Motionärerna anser att detta innebär en risk för att pengarna tar slut i förtid. Ökade resurser krävs för att hushållens konverteringar ska fortsätta. Vidare vill motionärerna att resurser satsas på energieffektivisering, rådgivning, utbildning och information samt energiforskning.

Vänsterpartiet framhåller i sin partimotion 2007/08:Fi276 att energieffektiviseringsarbetet måste intensifieras med konkreta mål och handlingsplaner. Partiet föreslår att ett centrum för energieffektivisering etableras för att ansvara för energibesparingarna i bostadssektorn och föreslår en ökning av de totala resurserna för energieffektivisering jämfört med regeringens förslag. Bland övriga förslag i motionen återfinns ökade satsningar på forsknings-, utvecklings- och demonstrationsprojekt med fokus på energieffektivisering och biodrivmedel.

Miljöpartiet vill i sin partimotion 2007/08:Fi278 genomföra en satsning på energieffektivisering i flerbostadshus som motsvarar en kostnad på 2 miljarder kronor per år under perioden. Vidare vill partiet öka takten i

utbyggnaden av förnybar elproduktion genom att införa ett fast elpris för nya producenter av förnybar el. Det nya systemet behöver utredas och Miljöpartiet avsätter 50 miljoner kronor under här aktuellt utgiftsområde för den nya reformen. Motionärerna förordar också en fortsatt satsning om 50 miljoner kronor per år till solcellsanläggningar och 500 miljoner kronor årligen till pilotanläggningar för ny förnybar energiteknik, bl.a. för att vidareutveckla vågkraft och förgasning av biomassa. För att råda bot på bristen på riskkapital föreslås i motionen tillskapandet av ett statligt riskkapitalbolag inom energiområdet. Under en tioårig uppbyggnadsfas föreslås därför ett årligt tillskott på 100 miljoner kronor. Vidare föreslår Miljöpartiet en satsning på samordnad teknikupphandling på totalt 175 miljoner kronor under tre år. Partiet vänder sig även mot att stödet till energiinvesteringar i offentliga lokaler ska avvecklas och vill därför fortsätta att skjuta till 700 miljoner kronor årligen för detta ändamål.

Inom *utgiftsområde 24 Näringsliv* föreslår Socialdemokraterna i sin partimotion 2007/08:Fi277 att anslagen till forskningsprogrammet Forska & Väx fördubblas till 200 miljoner kronor per år under åren 2008 till 2010. För att stärka kommersialiseringen av forskningsresultat vill partiet även avsätta 50 miljoner kronor årligen i en nysatsning på holdingbolag och inkubatorer vid landets högskolor och universitet. Vidare vill motionärerna införa ett särskilt innovationslån som ska riktas till innovativa småföretagare och uppfinnare i marknadskompletterande syfte. För ändamålet avsätts 40 miljoner kronor årligen under perioden 2008–2010.

Vidare vill Socialdemokraterna öka stödet till regionala exportrådgivare samt genomföra en särskild satsning på exportfrämjande inom tjänstesektorn. Totalt föreslås 220 miljoner kronor mer än regeringen till exportfrämjande under åren 2008–2010. Partiet anger vidare att det satsar 40 miljoner kronor mer än regeringen på investeringsfrämjande för perioden 2008–2010. I motionen redovisas också satsningar på ett branschutvecklingsprogram för tjänstesektorn, i ett första steg med inriktning på besöksnäringen. Branschsamtal med svensk fordons- respektive vindkraftsindustri nämns också. Totalt satsas 300 miljoner kronor mer än regeringen på branschsamtal under åren 2008–2010. Under den här aktuella perioden vill motionärerna även satsa 100 miljoner kronor per år på s.k. Nyföretagartorg.

I likhet med Socialdemokraterna framhåller Vänsterpartiet i sin partimotion att det är fel att sälja ut statliga företag och anser därför att riksdagen inte ska bevilja pengar för detta ändamål. Vänsterpartiet föreslår samtidigt att 90 miljoner kronor satsas under tre år på att utveckla turistprojekt.

Miljöpartiets förslag innefattar en utökning av forskningsprogrammet Forska & Väx med ytterligare 100 miljoner kronor per år till totalt 200 miljoner kronor per år. De nya medlen ska riktas till miljörelevant forskning i mindre företag. Miljöpartiet anser också att den av regeringen föreslagna satsningen på miljöteknik ska utökas till att omfatta totalt 200 miljoner kronor och ges en bredare inriktning än enbart export.

Näringsutskottets ställningstagande

Under det gångna året har bedrivits ett intensivt arbete för att stärka Sveriges och svenska företags förutsättningar i en alltmer globaliserad värld. Utan goda villkor för företag att bildas och att växa saknas en viktig grund för att bygga ett långsiktigt hållbart välfärdssamhälle i världsklass. Entreprenörskap, nyföretagande och innovationer är bara några exempel på områden där det är nödvändigt med satsningar som syftar till att stärka den svenska konkurrenskraften. Samtidigt krävs ett ansvarsfullt agerande för att ambitiösa tillväxtsträvanden inte ska äventyra det globala klimatet.

Mot denna bakgrund tillstyrker näringsutskottet regeringens förslag till ramar för de tre utgiftsområden som utskottet bereder. Utskottet ser således inget skäl till att föreslå några ändringar med anledning av de motioner som har refererats ovan och avstyrker därför de berörda yrkandena i motionerna 2007/08:Fi277 (s), 2007/08:Fi276 (v) och 2007/08:Fi278 (mp).

Stockholm den 23 oktober 2007

På näringsutskottets vägnar

Karin Pilsäter

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Karin Pilsäter (fp), Thomas Östros (s), Bertil Kjellberg (m), Björn Hamilton (m), Carina Adolfsson Elgestam (s), Hans Rothenberg (m), Jan Andersson (c), Alf Eriksson (s), Krister Örnfjäder (s), Maria Plass (m), Berit Högman (s), Mikael Oscarsson (kd), Marie Weibull Kornias (m), Kent Persson (v), Karin Åström (s), Karin Granbom (fp) och Per Bolund (mp).

Avvikande meningar

1. **Ramar för utgiftsområdena 19 Regional utveckling, 21 Energi och 24 Näringsliv (s)**

Thomas Östros (s), Carina Adolfsson Elgestam (s), Alf Eriksson (s), Krister Örnfjäder (s), Berit Högman (s) och Karin Åström (s) anför:

Den ekonomiska politik som regeringen stakar ut i budgetpropositionen för de närmaste tre åren kommer att drabba de svagaste i samhället. Samhällsklyftorna ökar som ett resultat av att arbetslösheten, orättvisorna och ojämlikheten förstärks. Uteblivna investeringar i kunskap, i bättre förutsättningar för företagen och i trygghet för alla kommer på sikt att försämra den svenska konkurrenskraften och ytterligare spä på de negativa effekterna av regeringens politik. När den i dagsläget gynnsamma världskonjunkturen sviktat kommer detta faktum att bli än mer påtagligt.

En ansvarsfull ekonomisk politik måste innebära satsningar som gynnar alla och inte i första hand dem som redan har det väl ställt. En sådan politik finns beskriven i motion 2007/08:Fi277 (s) och vi ställer oss därför bakom de i motionen föreslagna ramarna för de tre här aktuella utgiftsområdena.

Vi återkommer med mer detaljerade synpunkter i utskottets anslagsbetänkanden inom respektive utgiftsområde men vill redan i det här sammanhanget understryka betydelsen av fortsatta och utökade satsningar på kommersialisering av forskningsresultat. Den förra regeringen introducerade bl.a. forskningsprogrammet Forska & Väx för detta ändamål. Denna framgångsrika satsning höll den nuvarande regeringen helt på att tappa bort i förra årets budgetarbete. Efter massiv kritik och ett mer eller mindre förlorat år föreslår regeringen nu ånyo särskilda medel för Forska & Väx under år 2008. Detta är förvisso positivt men enligt vår uppfattning otillräckligt. I ovan nämnd motion föreslås i stället en ökning av medlen till Forska & Väx med 200 miljoner kronor per år under perioden 2008–2010, dvs. en fördubbling jämfört med regeringens förslag.

Ett annat område som vi vill uppmärksamma är exportfrämjandet. Svenska företag måste ges bättre förutsättningar att agera framgångsrikt inom ramen för en alltmer globaliserad utrikeshandel. Den satsning på att öka stödet till regionala exportrådgivare och på exportfrämjande inom tjänstesektorn som föreslås i motion 2007/08:Fi277 (s) visar på helt andra ambitioner på detta område än vad regeringen gör i budgetpropositionen.

Sammanfattningsvis tillstyrker vi förslagen till ramar i motion 2007/08:Fi277 (s) och avstyrker regeringens motsvarande förslag.

2. Ramar för utgiftsområdena 19 Regional utveckling, 21 Energi och 24 Näringsliv (v)

Kent Persson (v) anför:

Jag anser att Sverige behöver ett spårbyte för ökad rättvisa, förstärkt välfärd och kloka investeringar för framtiden. I motion 2007/08:Fi276 (v) presenteras en helt annan inriktning för den ekonomiska politiken än vad regeringen föreslår. I linje med vad som anförs i motionen avvisar jag regeringens politik som både närsynt och oansvarig och som en politik som systematiskt ger mer till dem som redan har mest. Regeringens politik angriper och eroderar den svenska välfärdsmodellen på ett helt oacceptabelt sätt.

Jag förespråkar i stället en välfärdsoffensiv för jobb, rättvisa och jämställdhet. Denna offensiv omfattar insatser inom ett flertal av statsbudgetens utgiftsområden. Beträffande de utgiftsområden som näringsutskottet bereder vill jag särskilt betona vikten av att energieffektiviseringsarbetet intensifieras. Ett särskilt centrum för energieffektivisering i linje med vad som föreslås i motionen bör därför etableras. Centrumet bör bl.a. ansvara för att tillvarata potentialen till energieffektivisering inom bostadssektorn. Liksom i motionen förespråkar jag även ökade satsningar på forsknings-, utvecklings- och demonstrationsprojekt med fokus på energieffektivisering och biodrivmedel.

När det gäller näringspolitiken vill jag med kraft avvisa alla tankar på att sälja ut statliga företag. Det finns mot den bakgrunden inga som helst skäl att avsätta anslagsmedel för genomförandet av en sådan utförsäljning. Enligt min uppfattning vore det en betydligt bättre investering för Sverige att, i likhet med vad som anförs i nyssnämnd motion, genomföra en satsning på turistområdet.

Mot denna bakgrund tillstyrker jag förslagen till ramar i motion 2007/08:Fi276 (v) och avstyrker motsvarande förslag i budgetpropositionen.

3. Ramar för utgiftsområdena 19 Regional utveckling, 21 Energi och 24 Näringsliv (mp)

Per Bolund (mp) anför:

Sveriges väg mot att bli ett hållbart samhälle i begreppets alla bemärkelser måste ansträvas med höga ambitioner som genomsyrar alla politikområden. Den omställning som är nödvändig värnar kommande generationers rätt till goda levnadsbetingelser.

En mycket viktig komponent i ett hållbart samhälle är en miljövänlig energiförsörjning. Jag anser emellertid att regeringens förslag på detta område är otillräckliga. I linje med vad som anförs i motion 2007/08:Fi278 (mp) förordar jag i stället en betydande satsning på energieffektivisering i flerbostadshus motsvarande en kostnad på 2 miljarder kronor per år under perioden. Satsningar på utbyggnaden av förnybar elproduktion genom att införa ett fast pris på el för nya producenter av förnybar el är

också viktiga. Fortsatt satsning på solcellsanläggningar och förnybar energiteknik, tillskapandet av ett statligt riskkapitalbolag inom energiområdet och satsningar på samordnad teknikupphandling innebär en avsevärt högre ambitionsnivå än vad regeringen kan uppvisa på det energipolitiska området. Till detta ska även fogas de förslag som gäller fortsatt och utökad satsning på forskningsprogrammet Forska & Väx med 100 miljoner kronor per år till totalt 200 miljoner kronor per år. Att, som föreslås i motionen, rikta de nya medlen till miljörelevant forskning i mindre företag kommer att gynna småföretagares möjligheter att etablera sig och att expandera inom sådana hållbarhetsfrämjande sektorer som miljö- och energiteknikområdena. I sammanhanget kan även nämnas att jag, i likhet med motionärerna, har uppfattningen att den av regeringen föreslagna satsningen på miljöteknik ska utökas till att omfatta totalt 200 miljoner kronor och ges en bredare inriktning än enbart export.

Det sagda innebär att jag tillstyrker motion 2007/08:Fi278 (mp) i aktuell del och avstyrker regeringens förslag till ramar i motsvarande del. Vad gäller förslagen till ramar för utgiftsområde 19 Regional utveckling har jag inget att erinra mot förslagen i budgetpropositionen.